

Uniunea Arhitecților din România
Strategia culturală aprobată de Senat
Ianuarie 2009

A. PRINCIPII GENERALE

Uniunea Arhitecților din România este urmașa de drept, moștenitoarea morală - patrimonială și continuatoarea tradițiilor Societății Arhitecților Români.

Înființarea în 2001 a Ordinului Arhitecților din România a însemnat intrarea în competența exclusivă a acestuia a ariei practicii profesionale propriu-zise (drept de semnătură, onorarii etc.).

În aceste condiții, după Conferința națională din 2004, obiectivul principal al UAR a fost acela de a se redefini și a funcționa ca o organizație dedicată arhitecturii ca fenomen cultural, precum și protecției sociale și coeziunii membrilor breslei. Această nouă identitate permite o complementaritate și o colaborare între Uniune și celelalte organizații profesionale ale arhitecților.

Într-o accepție foarte schematică, activitățile culturale ale Uniunii se pot reduce la două categorii esențiale (care au însă nenumărate arii de suprapunere):

- pe de o parte, protecția și promovarea patrimoniului existent. Prin patrimoniu înțelegem atât obiectele concrete (spații, clădiri, peisaj) și relații sociale legate de acestea (identitate comunitară, tehnici, sisteme de valori) cât și patrimoniul documentar (cercetare, publicații, gestionarea arhivelor).

- pe de altă parte, promovarea unei activități de valoare în domeniul arhitecturii, urbanismului, planificării teritoriale, restaurării și peisagismului, teoriei și criticii în aceste domenii.

În ceea ce privește obiectivele sociale, acestea nu se rezumă doar la gestionarea unor programe de protecție socială, ci cuprind și promovarea relațiilor colegiale, a solidarității și statutului profesiei.

B. ACTIVITĂȚI CULTURALE

1. CREAREA ȘI DEZVOLTAREA CENTRULUI DE ARHITECTURĂ, CULTURĂ URBANĂ ȘI PEISAJ

Centrele de arhitectură reprezintă elemente esențiale ale protecției memoriei breslei, ale cercetării, comunicării și promovării unei arhitecturi valoroase și responsabile. Ele există în aproape toate țările europene (unele cu mult mai mici și mai slabe economic decât România). Crearea acestui centru reprezintă unul din obiectivele principale ale breslei. Ca atare, UAR construiește acest proiect în parteneriat cu Ordinul Arhitecților din România.

Acest Centru nu va fi doar un muzeu de arhitectură, în accepțiunea clasică, adică o instituție care să adăpostească memoria profesiei (arhive, exponate etc.), ci și un centru de artă contemporană specializat pe arhitectură și cultură urbană: expoziții, cercetare, implicare în evoluțiile actuale, promovarea fenomenului în societatea românească și în exterior. Această instituție va trebui să devină atât un centru de excelență, cât și o interfață între arhitecți / arhitectură și societate.

Programul Centrului are două direcții principale de acțiune:

1.A. Crearea centrului propriu-zis:

În urma protocolului de colaborare între UAR și OAR (la care se propune și asocierea Universității de Arhitectură „Ion Mincu”), urmează să fie constituită o echipă care va elabora un studiu de fezabilitate privind programul, structura de organizare, obiectivele, funcțiunile, organigrama, necesarul de spațiu și dotări, bugetul etc.

În urma acestor date care definesc caracterul centrului, se va trece la concesionarea unui teren / clădiri și la operația de construire / reabilitare / extindere pentru a adăposti acest Centru.

Termene

- Constituirea echipei: martie 2009
- Studiu de fezabilitate (documentare, elaborare): septembrie 2009

1. B. Constituirea fondului Centrului

Centrul trebuie să funcționeze de fapt înainte de a exista ca instituție ocupând un anumit spațiu. De aceea, activitățile legate de fondul documentar vor fi continuate și dezvoltate, urmând să fie integrate odată acest centru constituit. Completarea și catalogarea completă a fondului de arhive al Uniunii reprezintă o prioritate de prim rang pentru UAR.

Activități:

Punerea în funcțiune a bibliotecii Uniunii:

- ordonarea fizică a materialului, crearea catalogului digital, organizarea accesului la documente pentru membrii profesiei, studenți, cercetători din alte discipline. Termen: decembrie 2010
- Îmbogățirea fondului prin achiziții, abonamente, donații și crearea bibliotecii digitale (DVD-uri cu publicații, filme de arhitectură etc.): activitate continuă

Biblioteca Uniunii a trebui transportată în condiții de urgență în clădirea din Calea Victoriei. Din 2004, există o activitate de re-catalogare și informatizare a bibliotecii, care va fi accelerată și informatizată prin suplimentarea personalului, achiziționarea de programe specializate, echipamente.

Ordonarea, completarea transformarea în instrument de lucru a arhivei de proiecte, fotografii, obiecte de artă etc:

Arhivele existente (de exemplu, arhiva Octav Doicescu) și arhivele achiziționate sau donate vor fi puse în ordine, arhivate digital, depozitate în bune condiții. Această activitate se va realiza de către echipe de cercetători prin proiecte finanțate prin timbrul de arhitectură. Vor fi sprijinite și acțiunile de acest tip privind arhive care nu se vor afla în posesia Uniunii, urmând ca o copie a arhivelor digitale rezultate să facă parte din fondul UAR.

Terme: activitate continuă; lansarea unei cereri de oferte de proiecte: februarie 2009

Fondarea bibliotecilor și arhivelor fiecărei filiale:

Se va urma modelul pentru instituțiile centrale și se va asigura finanțarea din Timbrul de arhitectură și alte surse. Se va urmări, pe cât posibil, ca fondurile de arhive să rămână în custodia filialelor. Arhivele digitale vor putea fi reproduse și folosite de către organizația centrală și de către toate filialele.

Arhiva contemporană:

O acțiune de cartare (fotografii, alte date) a obiectelor și ansamblurilor de arhitectură amenințate, a schimbărilor fundamentale prin care trece teritoriul românesc astăzi. Această arhivă va documenta ceea ce (încă) s-a mai păstrat din imaginea istorică și va putea servi și la eventuale restaurări / reconstituiri viitoare ale unor opere distruse sau deteriorate. Constituirea acestor arhive va face obiectul unor proiecte, se va concentra asupra elementelor cele mai amenințate și va fi coordonată de către Observatorul urban și de către filialele locale.

Termen: activitate continuă

Lansarea unei cereri de oferte: februarie – martie 2009

Biblioteca și fondul de arhive UAR constitui obiective de prim ordin, iar proiectele legate de acestea vor avea prioritate la finanțarea prin fondul de timbru. Toate aceste operații vor servi și ca bază pentru expoziții, conferințe și publicații .

2. OBSERVATORUL URBAN

Observatorul Urban (OU) reprezintă un proiect cultural de interes național, inițiat de UAR în 2007. OU a fost structurat ca un program permanent cu planuri de acțiune anuale.

Obiectivul general pe termen lung al OU este de a deveni o "instituție civică", capabilă de a contribui la conștientizarea și informarea publicului urban asupra problemelor și tendințelor care apar în viața orașului în general și în spațiul public în particular. OU va sprijini fundamentarea unor politici de dezvoltare urbană bazate pe consultarea reprezentanților societății civile și pe luarea în considerare a opiniei publice. Prin OU, UAR se adresează nu numai profesioniștilor, ci și oricărei asocieri de persoane active social, preocupate de locul în care trăiesc și care doresc să exprime un punct de vedere critic și solid argumentat cu privire la problemele spațiului urban.

OU va gestiona o categorie particulară din cadrul proiectelor finanțate din timbrul de arhitectură. Vor fi selecționate și sprijinite proiecte de anvergură redusă (buget de max. 5000 Euro) cu pronunțat caracter civic, critic și de informare asupra dezvoltărilor actuale ale teritoriului României.

Termen de lansare a ofertei de proiecte: martie 2009

3. REVISTA ARHITECTURA

Revista va continua programul său de transformare într-o publicație regională și de promovare a unei arhitecturi responsabile și a abordărilor alternative. Va fi dezvoltată componenta critică și teoretică. Va fi creată o „rubrică a Uniunii”, în care vor fi prezentate acțiunile și luările de poziție ale organizației.

5. BIENALA DE ARHITECTURĂ BUCUREȘTI (BAB) ȘI BIENALA DE LA VENEȚIA

BAB va trebui să rămână cel mai important eveniment al breslei. Se va menține componenta internațională a juriului. Se va dezvolta programul de acțiuni colaterale: expoziții, conferințe etc. din străinătate, alte expoziții, punând accentul pe deschidere către public și pe caracterul social al arhitecturii, problemele de patrimoniu etc.

Organizarea prezenței românești din cadrul Bienalei de la Veneția va rămâne în sarcina principală a UAR. După comunicarea oficială a temei ediției din 2009, va fi organizat și lansat în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor concursul pentru atribuirea proiectului.

6. CONACUL NEAMȚU, OLARI.

Conacul Neamțu este monument istoric și a fost donat Uniunii de către proprietar, pentru a servi acțiunilor culturale și sociale. În prezent se iau măsuri urgente de protejare și punere în funcțiune minimală a ansamblului, care se află într-o stare extrem de problematică. Este în curs de elaborare un program de refuncționalizare și restaurare.

7. PROIECTE CULTURALE CARE NU INTRĂ ÎN CATEGORIILE PRECEDENTE

Finanțările se vor acorda de către Comisia de Selecție, conform legislației în vigoare și regulamentului aprobat de către UAR. Va fi acordat sprijin în mod prioritar proiectelor legate de comunitate, patrimoniu construit sau documentar, cercetare, accesul la informație, promovarea arhitecturii de prim rang.